

A photograph of several young green seedlings with two leaves each, growing out of a brown, fibrous substrate in a tray. The background is a soft, out-of-focus green. The text is overlaid on the lower half of the image.

BESCHERMINGSFONDS
ACTIVITÄTENVERSLAG
2022

Inhoudstafel

Inhoudstafel	1
Inleiding.....	2
Doelstelling & werking.....	2
Evolutie	4
Activiteiten afgelopen jaar	4
Financiële cijfers	5

ACTIVITEITENVERSLAG 2022 BESCHERMINGSFONDS

Inleiding

Dit is het activiteitenverslag van het Beschermingsfonds (Fonds de protection, FIF) van 2022. Hierin wordt een algemeen overzicht gegeven van het Beschermingsfonds, de activiteiten ervan, alsook informatie over het beheer en de staat van de interventiereserve van het Beschermingsfonds.

Doelstelling & werking

Het Beschermingsfonds is een publieke instelling met openbaar karakter, die instaat voor het organiseren van de bescherming van de financiële instrumenten. Het Fonds dekt financiële instrumenten¹ (onder andere aandelen, obligaties, gemeenschappelijke beleggingsfondsen, ...) tot 20.000 euro per persoon en per instelling.

Daartoe sloot het Beschermingsfonds op 12 februari 1999 een overeenkomst (Protocol) af met volgende partijen:

- kredietinstellingen, de beursvennootschappen en de door de wet aangeduide beleggingsondernemingen opgericht naar Belgisch recht;
- de in België opererende bijkantoren van kredietinstellingen, beursvennootschappen en door de wet aangeduide beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte en die de facultatieve toetreding tot de beschermingsregeling wensen te benutten;
- de in België opererende bijkantoren van kredietinstellingen, beursvennootschappen en door de wet aangeduide beleggingsondernemingen, die ressorteren onder het recht van staten die geen lid zijn van de Europese Economische Ruimte, voor zover ze niet aan een ten minste evenwaardige beleggersbeschermingsregeling onderworpen zijn.

Dit Protocol werd verschillende keren bijgewerkt doorheen de jaren en is van toepassing op:

- 1° de kredietinstellingen naar Belgisch recht die onder het toezicht vallen van de Nationale Bank van België krachtens de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;

¹ Zoals gedefinieerd in artikel 2 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

- 2° de beursvennootschappen die onder het toezicht vallen van de Nationale Bank van België krachtens de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen;
- 3° de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies die onder het toezicht vallen van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) krachtens de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies;
- 4° de beheervenootschappen van instellingen voor collectieve belegging die de beleggingsdienst van individueel portefeuillebeheer mogen verrichten, die onder het toezicht vallen van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) krachtens de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen;
- 5° de beheervenootschappen van alternatieve instellingen voor collectieve belegging die de in artikel 11, §2, derde lid van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders bedoelde diensten mogen verrichten die onder het toezicht vallen van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) krachtens de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders.

Het Fonds verleent een terugbetaling aan de beleggers van een kredietinstelling of beleggingsonderneming in een van onderstaande gevallen:

- wanneer die kredietinstelling of beleggingsonderneming failliet werd verklaard door een rechtbank of een verzoek heeft ingediend om een gerechtelijk akkoord dan wel gedagvaard is voor een gerechtelijk akkoord; of
- wanneer de Nationale Bank van België of Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), ook al is er geen vonnis van faillietverklaring noch een verzoek om of dagvaarding voor een gerechtelijk akkoord, het Fonds ter kennis heeft gebracht dat zij heeft vastgesteld dat die kredietinstelling of beleggingsonderneming, gezien haar financiële positie, de terugbetaling, levering of teruggave van een financieel instrument heeft moeten weigeren en niet meer in staat is om dergelijke financiële instrumenten onmiddellijk noch binnen afzienbare termijn terug te betalen, te leveren of terug te geven.

Wanneer in een van deze gevallen, na onderzoek door de curator - en steeds na toepassing van het revindicatierecht - wordt vastgesteld dat bepaalde financiële instrumenten niet meer kunnen teruggegeven worden aan de cliënten (door bijvoorbeeld fraude, administratieve nalatigheid), kan de bescherming aangesproken worden.

Het fonds beschikt over een interventiereserve om interventies bij kredietinstellingen of beursvennootschappen initieel te bekostigen. Zo nodig gebeurt de financiering via een voorschot van de Schatkist. De ledeninstellingen dragen finaal de kosten van een eventuele interventie via ex post interventiebijdragen. Verder dragen ook alle ledeninstellingen bij tot het betalen van de jaarlijkse werkskosten van het Beschermingsfonds.

Evolutie

Het Beschermingsfonds werd opgericht bij de wet van 17 december 1998. Voorafgaand aan de oprichting van het Beschermingsfonds, werd de depositobeschermingsregeling ingesteld door het Herdisconterings- en Waarborginstituut (HWI, oftewel Institut de Réescompte et de Garantie (IRG)). Depositobescherming kende een evolutie doorheen de jaren maar bestond reeds in beperkte vorm in 1935.

De beleggersbescherming werd sinds 1986 ingericht door de Waarborgkas van de wisselagenten (Caisse de garantie des agents de change) tot en met 1990. Vervolgens werd deze bescherming georganiseerd door het Interventiefonds van de beursvennootschappen (Caisse d'intervention des sociétés de bourse, CIF) vanaf 1991 tot haar ontbinding eind 1998, bij het oprichten van het Beschermingsfonds.

Sinds 1999 werden beide beschermingsregelingen ondergebracht bij het Beschermingsfonds, waarbij ook alle rechten en verplichtingen van zowel het HWI als het CIF overgedragen werden aan het FIF. Op 14 november 2008 werd het Bijzonder Beschermingsfonds opgericht, dit zou later uitgroeien tot het Garantiefonds voor financiële diensten (GF, oftewel le Fonds de garantie pour les services financiers).

Sinds 22 april 2016 is het Garantiefonds verantwoordelijk voor het instellen van de depositobeschermingsregeling en bescherming van gelddeposito's, en blijft het Beschermingsfonds verantwoordelijk voor de bescherming van de financiële instrumenten.

Activiteiten afgelopen jaar

Het afgelopen jaar heeft het Beschermingsfonds zich hoofdzakelijk gefocust op de afsluiting van het faillissement van de beursvennootschap Binard-Liénart & Cie. Dit faillissement werd uitgesproken op 3 oktober 1990.

In 2010 hebben sommige voormalige klanten een procedure bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel aanhangig gemaakt en verzocht het faillissementsdividend bij voorrang op het FIF aan hen toe te kennen. Deze voormalige cliënten van Binard-Liénart verzochten tevens om veroordeling van FIF tot betaling van compenserende rente.

In afwachting van de uitkomst van het geschil zijn deze cliënten en het FIF overeengekomen het bedrag van het betwiste dividend bij de Deposito- en Consignatiekas (DCK) te deponeren (totaal 991.875,25 EUR). Het Hof van Cassatie stelde het FIF in het ongelijk in haar arrest van 31 januari 2022.

De middelen buiten balans bij de DCK werden daartoe vrijgegeven aan de advocaat van de tegenpartij. Na afloop van deze procedure ontving het FIF een bedrag van 63.295,92 euro, de restant van het bedrag bij DCK na vergoeding van de investeerders van de rechtszaak.

Het Bestuurscomité heeft reeds in het verleden beslist dat zij een groep investeerders die zich in eenzelfde situatie bevond als de groep die de rechtszaak aangespannen had, maar zich akkoord verklaarden met de indeplaatsstelling door het FIF, gelijk wenste te behandelen als de groep die de rechtszaak aanspande. Daarvoor werd destijds een voorziening aangelegd.

Naar aanleiding van die beslissing, werden 74 dossiers voor een waarde van ca. 272.898,61 euro in de loop van het jaar 2022 uitbetaald. In de loop van 2023 wordt nog verwacht 1 dossier uit te betalen voor een bedrag 8.179,69 euro. De andere dossiers bleken niet volledig of ontvankelijk of beiden. Het dossier wordt volledig afgesloten op 9/02/2022. Nadien zullen de ledeninstellingen die hieraan hebben bijgedragen in het verleden worden terugbetaald.

Financiële cijfers

Het streefbedrag van de beschikbare financiële middelen van de interventiereserve is gelijk aan 40 miljoen euro. Indien het bedrag in de interventiereserve hieronder zou dalen, dient deze terug aangevuld te worden door de ledeninstellingen (kredietinstellingen en beursvennootschappen) via een systeem van interventiebijdragen. De interventiereserve bedraagt (toestand 31.12.2022) 44.371.124,93 euro en bevat dus meer beschikbare financiële middelen dan vereist.